

OBČINA SODRAŽICA

REBALANS PRORAČUNA OBČINE SODRAŽICA ZA LETO 2022

UVOD Z OBRAZLOŽITVIJO PREDLOGA REBALANSA PRORAČUNA

SODRAŽICA, SEPTEMBER 2022

ŽUPAN OBČINE SODRAŽICA
MAG. BLAŽ MILAVEC L.R..

A. SPLOŠNO O PRORAČUNU

- I. **Proračun** občine je najpomembnejši finančni dokument, ki ga sprejme občinski svet. Na podlagi proračuna se lahko naroča blago ali storitve, podpisujejo pogodbe s finančnimi obveznostmi občine ter izvaja z zakonom ali drugimi pravnimi akti določenimi nalogami, pristojnosti in dolžnosti tekom proračunskega obdobja. Proračun je tudi podlaga za uveljavljanje posameznih finančnih koristi oziroma pravic, ki izvirajo sicer iz različnih naslovov (zakon, podzakonski akti, sklepi državnih ali lokalnih organov, pogodbe, itd). Praktično pomeni proračun temelj za finančno delovanje občine.

Proračun se praviloma sprejema za naslednje obdobje, ki dejansko pomeni naslednje koledarsko leto. Včasih se sprejema šele v tekočem letu oziroma za tekoče leto, če ga občinski svet ni sprejel pravočasno ali je bil dan v obravnavo prepozno.

- II. **Pravna podlaga** je zakon oz. zakonodaja in številni drugi predpisi, ki določa področje javnih financ, računovodstva, javnih naročil in nadzora državnih pomoči. Ti predpisi se uporabljajo pri sestavi državnega proračuna ali pri sestavi občinskih proračunov. Priprava predloga občinskega proračuna oz. rebalansa in finančnih načrtov neposrednih in posrednih uporabnikov občine temelji na naslednjih podlagah: Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US) ter Statut Občine Sodražica (Uradni list RS, št. 32/11 in 191/20). Pri pripravi proračuna je potrebno upoštevati tudi druge zakone in podzakonske predpise kot npr. Zakon o računovodstvu Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 ZUE; v nadaljevanju: ZR) in Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 1 12/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21 in 203/21) itd.
- III. **Sprejem** proračuna (postopek, predlagatelj, odločevalec, itd) je določen z zakonom (Zakon o javnih financah, zakoni o izvrševanju vsakokratnih državnih proračunov, zakon o lokalni samoupravi ter zakon o financiranju občin), statutom občine, konkretnije pa s poslovnikom občinskega sveta. Vsebina akta o proračunu je tudi določena z zakonom.
- IV. **Občinski svet** lahko proračun sprejema le za eno leto, lahko tudi za dve, teoretično celo za več. V zadnjem času se vse bolj pogosto sprejema proračun za dve naslednji leti, pri čemer pa se nato tekom obdobja po potrebi rebalansira (spreminja, dopolnjuje, itd).
- V. **Proračun** sestavlja več dokumentov: Odlok o proračunu Občine Sodražica, Splošni del proračuna, Posebni del proračuna, Načrt razvojnih programov, Obrazložitev proračuna ter Letni program pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem občine in Kadrovski načrt. Odlok predstavlja normativni (pravni) del proračuna, se pravi akt, ki "uzakoni" proračun. Splošni del predstavlja finančni oziroma vsebinski del proračuna, saj določi vire sredstev (prihodke) ter višino, na drugi strani pa tudi odhodke (štiri področja: tekoči odhodki, tekoči transferji, investicijski odhodki in investicijski transferji) ter program zadolževanja in servisiranja dolga. Posebni del določa le odhodkovno stran proračuna po proračunskih programih in podprogramih (Občinski svet, Nadzorni odbor, Župan in Občinska uprava glede na proračunske porabnike ter obramba, gospodarstvo, okoljska

infrastruktura, šolstvo, zdravstvo, itd glede na proračunsko porabo). Načrt razvojnih programov določa načrt projektov za naslednjih nekaj let, pri čemer seveda ni nujno, da bodo ti projekti avtomatsko uvrščeni v tekoče proračune. Obrazložitve podajo vsebinsko razjasnitev namen, ciljev in ocene o višini sredstev ter časovni plan posameznih proračunskih postavk in projektov. Letni načrt pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženje je načrt "nepremičninske politike" občine, se pravi kaj bo kupovala in kaj odprodajala v proračunskem obdobju na področju stvarnega (predvsem nepremičninskega) področja. Kadrovski načrt pa določa načrt zaposlovanja v okviru občinske uprave.

B. REBALANS PRORAČUNA 2022 – KONKRETNO

- I. **Rebalans proračuna za leto 2022** je pripravljen na podlagi priporočil za sprejemanje rebalansa občine in usmeritev, ki določajo izhodišča ter ostale parametre, ki so potrebni za pripravo proračunskih dokumentov. To navodilo mora vsebovati tudi temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo občinskega proračuna. Pomembna osnova za pripravo občinskih proračunov je določena višina odstopljene dohodnine za posamezno občino, pri določitvi obsega pričakovanih davčni in nedavčnih prihodkov pa tudi napoved gospodarskih gibanj Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj ter ocena pričakovanih prilivov na podlagi realizacije preteklih obdobj. Na podlagi navedenih izhodišč se pripravi okvirna ocena obsega pričakovanih prihodkov, kar predstavlja temelj za določitev višine porabe, ki se glede na z zakonom določenimi ali s pogodbami sprejetimi obveznostmi ter načrtom razvojnih programov in postavljenimi prioritetami razdeli po posameznih področjih oz. skupinami programov ter podrobjeje med in znotraj proračunskih programov.
- II. **Izhodišča**, ki določajo okvir rebalansa proračuna za leto 2022, predstavljajo spremenjena višina že določenih ali še pričakovanih predvsem kapitalskih in transfernih prihodkov ter ocena ostalih vrst prihodkov oz. njihova prerazporeditev.

Geopolitična situacija, posledično pa ekonomske in finančne razmere v svetu so se drastično poslabšale spomladi po napadu Rusije na Ukrajino. Zahodne države so nato postopoma sprejele vrsto sankcij proti Rusiji, ki pa je odgovorila s podobnimi ukrepi. To je povzročilo zlasti na področju energetskih virov gospodarsko krizo. Že itak so bile ekonomske razmere po epidemiji zelo težavne in negotove, saj je bilo že lansko leto čutiti pomanjkanje številnih materialov in ustreznega delovnega kadra. Zaradi državnih podpor za okrepitev gospodarstva po epidemiji, so poskočile cene storitev, še posebej v gradbeništvu. Po ukrajinski krizi pa je nastopila energetska kriza. Podražitvam železa so se pridružile nenormalne podražitve goriv in elektrike, predvsem pa plina. To je povzročilo ponovno zvišanje cen v gradbeništvu. Proti koncu poletja je bilo sicer zaznati umirjanje cen, vendar ne pri tistih dejavnostih, ki so vezane na plin (npr. asfaltiranje). Upoštevaloč številna javna naročila za letos in volilno obdobje ostajajo cene na tem področju zelo visoke. Inflacija oz. visoke cene v gradbeništvu in sicer negotove razmere neugodno vplivajo tudi na investicijsko razpoloženje med zasebnimi vlagatelji. Že prvo poletje je bilo zaznati zamike pri nekaterih že napovedanih investicijah (in s tem pričakovanim prihodkom iz naslova komunalnih prispevkov in drugih ustreznih dajatev), čez poletje pa je postalo jasno, da se bo razpolovilo ali celo še bolj znižalo tovrstno dogajanje, kar predstavlja bistveno nižji obseg prilivov v občinski proračun. Poleg navedenega ne moremo mimo tudi zviševanju obrestnih mer s strani evropske centralne banke zaradi visoke inflacije, kar povzroča pomembno poslabšanje pogojev za zadolževanje v primerjavi z obeti konec preteklega leta.

Vse navedeno terja veliko bolj previdnejše postopanje in bolj konzervativno odločanje tako pri tekoči porabi, kjer so sicer obveznosti v veliki meri že definirane, kakor pri razvojnemu delu proračuna. Zato ostaja realni manevrski prostor v tako majhni in omejeni ekonomski skupnosti kot je naša občina, predvsem na področju investicij. Ker je bil dovršen del načrtovanih investicijskih projektov za letos predhodno že določen in s tem zamejen s pogodbenimi obveznostmi oz. pogojen z drugimi viri (so)financiranja kot npr. z državnim ali evropskim denarjem, velik del pa je pogojen z nujnimi in težko

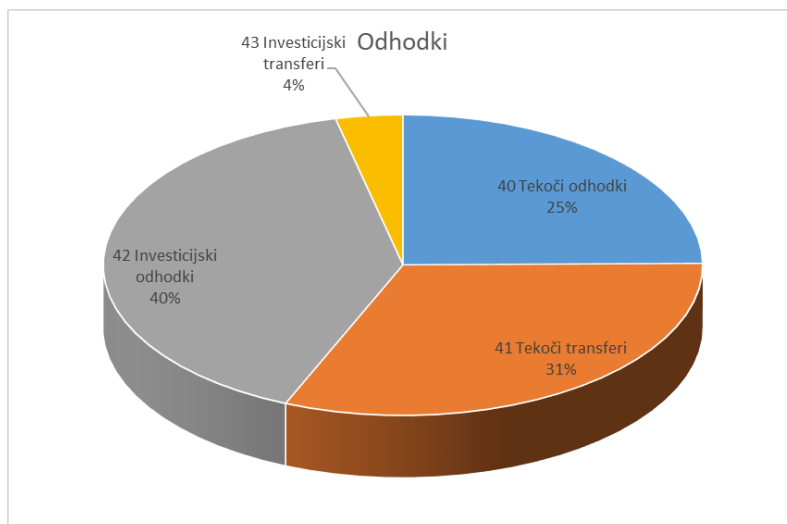
odpovedljivimi programi, nam je preostalo zgolj to, da smo morali nekatere, sicer nujne ali vsaj potrebne, a še ne začete projekte prolongirati v naslednja leta, kakšnega pa tudi odpovedati.

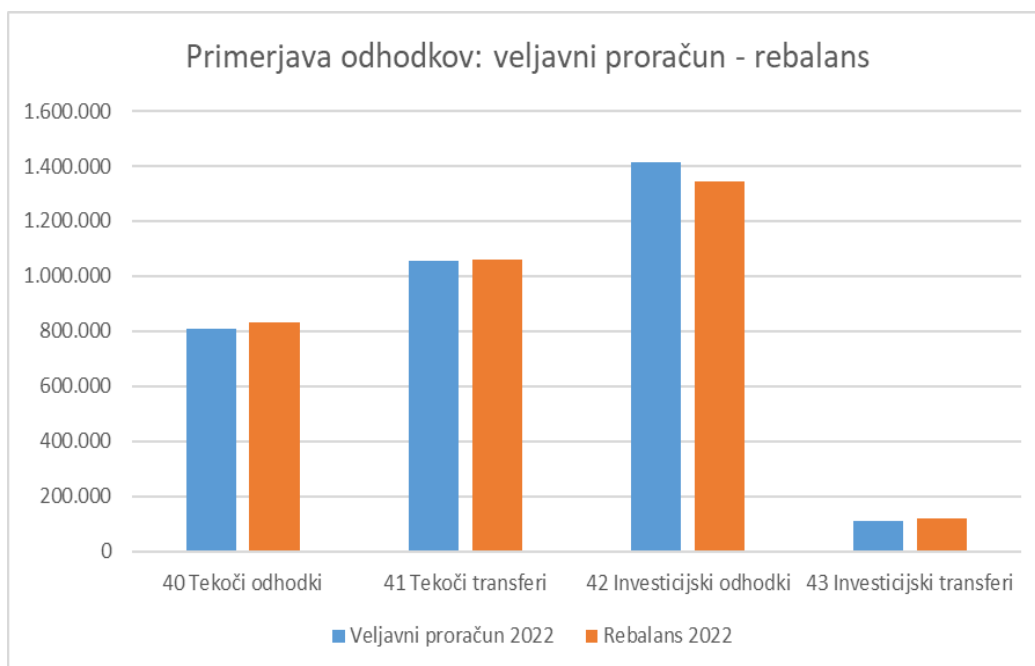
- III. Prihodki** Z rebalansom popravljamo oceno pričakovanega obsega prihodkov iz 3.307.673 evrov na 3.224.259 evrov, kar predstavlja 2,5 % zmanjšanje predvidenih prihodkov. Čeprav se določeni tekoči prihodki zmanjšujejo (davčni in nedavčni, ki predstavljajo dajatve zaradi aktivnosti prebivalstva na investicijskih področjih), pa so jih v tej razliki letos, sicer bolj slučajno, nadomestili drugi viri. Največja razlika med načrtovanimi prilivi v prvotnem proračunu in rebalansom nastaja pri kapitalskih prihodkih. Zaradi večje zadržanosti vlagateljev na lokalni trg nepremičnin predvidevamo najmanj za četrtno nižji obseg prilivov pri dezinvestiranju občinskega stvarnega premoženja. Transferni prihodki ostajajo v veliki meri v načrtovanem obsegu. Pričakovano in v razumni meji odstopanja je malo manjši obseg transfernih prihodkov iz državnega in evropskega proračuna (za 12 %), delno zaradi zamika nekaterih izplačil, v manjši meri tudi za manjšo realizacijo, predvsem pa zaradi predhodnega izplačila namenskih sredstev s strani države tik pred koncem preteklega leta, namesto letos, kot je bilo načrtovano ob sprejemu proračuna. Pri največjem transferju – sofinanciranju izgradnje vodovoda v Zamostcu (Oskrba s pitno vodo Sodražica II) pa se predvideva celo višji priliv zaradi odobrenih dodatnih sredstev.

Prikaz prihodkov po rebalansu 2022

Prihodki

Leto	Veljavni proračun 2022	Rebalans 2022
40 Tekoči odhodki	810.556	833.998
41 Tekoči transferi	1.053.287	1.059.175
42 Investicijski odhodki	1.413.306	1.342.623
43 Investicijski transferi	112.889	121.375

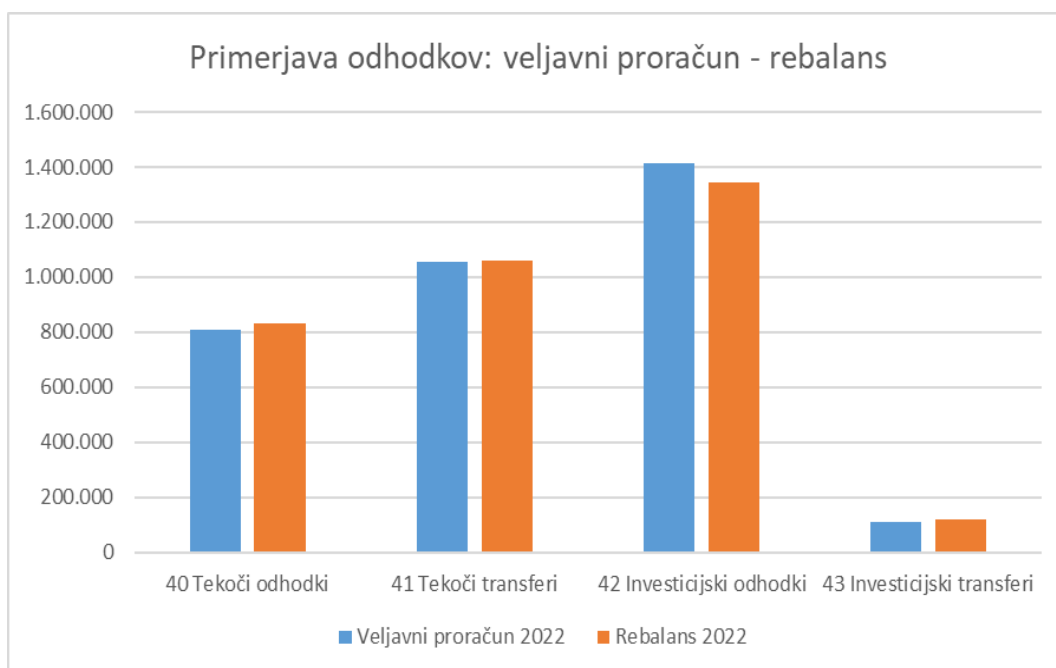
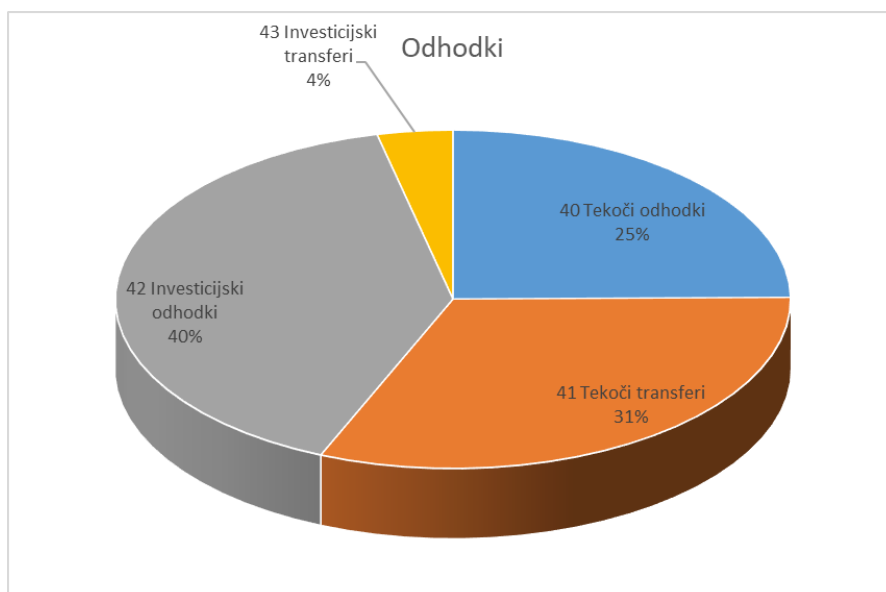

IV Odhodki se z rebalansom znižujejo za odstotek v primerjavi z veljavnim proračunom. Pri tekočih odhodkih se skupen obseg sicer povečuje za slabe 3 %, predvsem zaradi podražitev na področju elektrike in kurjave, delno tudi zaradi višjih stroškov drugih storitev, spet v glavnem kot posledica trenutne krize. Tudi tekoči transferji ostajajo v predvidenem okvirju, sredstva se pri določenih postavkah le prerazporedijo glede na spremenjeno realizacijo. Kjer je bilo mogoče rebalans prinaša racionalizacijo porabe, s čimer nadomeščamo višje stroške podražitev. Ob tem pa je potrebno opozoriti, da bo najverjetneje prišlo še v tem letu do povečanja stroškov dela v javnem sektorju, kar ni upoštevano z rebalansom in bo potrebno urediti s prerazporeditvami.

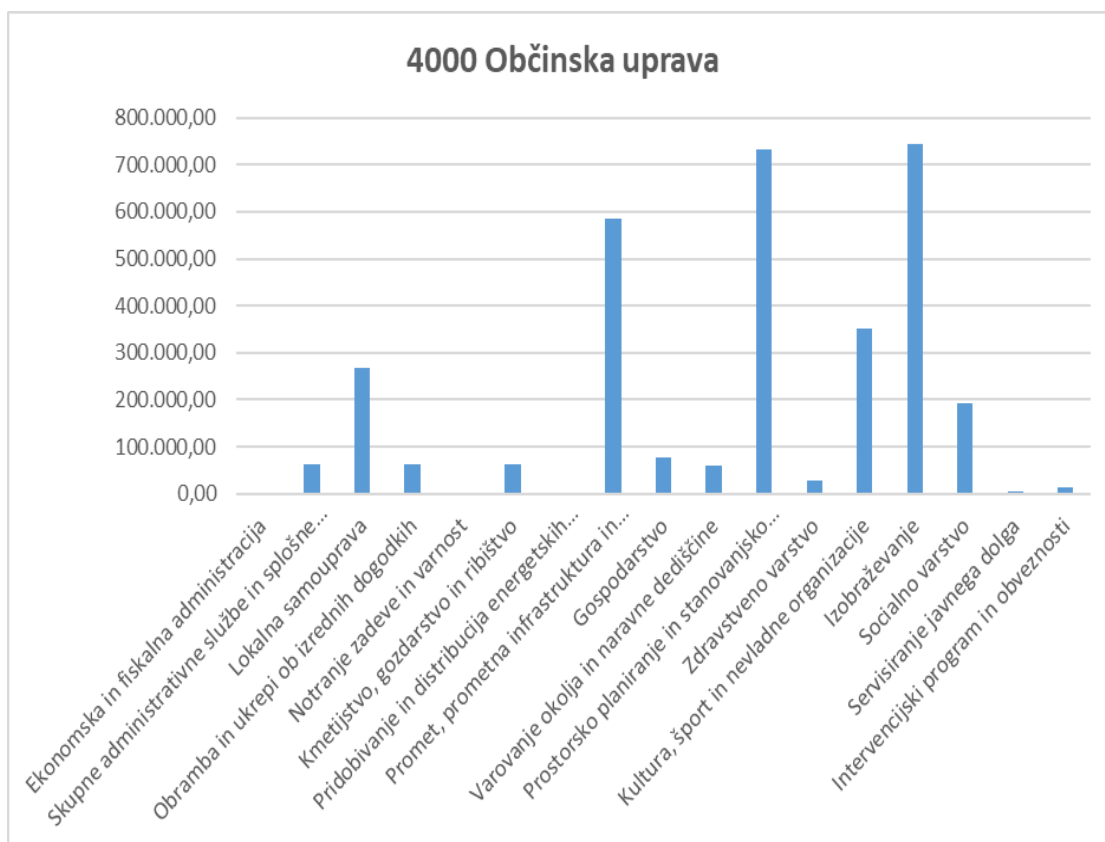
Razvojni del proračuna ostaja v predvidenih okvirjih, pri čemer se investicijski transferji celo povečujejo, investicijski odhodki pa kljub manj sredstev ostajajo v načrtovanem obsegu (znižajo se le za 5 %). Največjo spremembo prinaša rebalans pri razporeditvi sredstev znotraj investicij. Zaradi drastičnih podražitev na področju gradbeništva v zadnjem letu, so se temu primerno povečali tudi stroških praktično pri vseh projektih. Zato je bilo potrebno pri že izvedenih projektih zagotoviti dodatna sredstva, največ pri obnovi ceste v Žimaricah in izgradnji vodovoda v Zamostcu. Dodatna sredstva je bilo potrebno zagotoviti tudi za nekatere nujne stvari kot npr. obsežnejša ureditev cest na Gori in na ulici Na pesek, kjer je potekal lokalni obvoz zaradi obnove ceste v Žimaricah. Čeprav se tudi z rebalansom ohranja večji del predvidenega programa pa je zaradi trenutno nenormalno visokih cen, prezasedenosti oz. pomanjkanja izvajalcev in tudi zaradi zamud pri pripravi potrebnih projektnih dokumentacij oz. pridobitvi potrebnih soglasij potrebno nekatere sicer načrtovane projekte prolongirati v naslednje proračunsko obdobje. Tudi na področju nakupa nepremičnin je potrebno določen del načrtovanih poslov zamakniti. Podobno kot je potrebno zagotoviti več sredstev od predvidenih na področju investicijskega vzdrževanja in izboljšav na občinski infrastrukturi, se z rebalansom povečujejo sredstva za pripravo projektov v primerjavi s prvotnim proračunom.

Leto	Veljavni proračun 2022	Rebalans 2022
40 Tekoči odhodki	810.556	833.998
41 Tekoči transferi	1.053.287	1.059.175
42 Investicijski odhodki	1.413.306	1.342.623
43 Investicijski transferi	112.889	121.375

IV. Posebni del proračuna razvrsti odhodke najprej po posameznih proračunskih porabniki, ki neposredno in "zadnji v vrsti" odločajo o oziroma vodijo porabo (Občinski svet, Nadzorni odbor, Župan in Občinska uprava). Nadalje pa se odhodki razdelijo glede na program oziroma področja porabe (Ekonomska in fiskalna administracija, Skupne administrativne službe in splošne javne storitve, Lokalna samouprava, Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih, Kmetijstvo in gozdarstvo, Promet in prometna infrastruktura ter komunikacije, Gospodarstvo, Varovanje okolja in naravne dediščine, Prostorsko planiranje in komunalna dejavnost, Zdravstvo, Kultura, šport in nevladne organizacije, Izobraževanje, Socialno varstvo ter na koncu še servisiranje dolga. Pregled tako tekočih kot investicijskih odhodkov na posameznem področju, primerjava med njimi in s preteklimi obdobji je razvidno iz sheme posebnega dela proračuna in iz obrazložitvev. V letih 2021 in 2022 izstopajo področja, ki predstavljajo pomemben del med sredstvi, ki jih občina namenja za izvajanje obveznih nalog (izobraževanje, upravni sistem itd). Med investicijami pa projekti s področja prostorskega planiranja in stanovanjske komunalne gradnje, kamor sodi tudi vodooskrbna infrastruktura ter promet oz. prometna infrastruktura.

Tabeli (stolpci) posebnega dela rebalansa proračuna 2022

V. Načrt razvojnih programov vključuje skoraj 100 projektov investicijske narave. Nekateri se permanentno izvajajo, saj predstavljajo trajno investicijsko aktivnost občine (sredstva za vzdrževanje, opremljanje oziroma pridobivanje premoženja občine), nekateri pa predstavljajo enkratni (eno – več letni) projekt, ki nato preda v uporabo. Nabor projektov je veliko z možnostjo spreminjanja in dopolnjevanja. Le del projektov se realizira po načrtovani časovni dinamiki, ostali se prelongirajo v naslednja proračunska obdobja ali se (začasno) zamrznejo ali celo izbrišejo, če niso več aktualni. Kakšna je usoda posameznega projekta se določi glede na prioriteto in glede na finančni okvir. Prioriteta se določi po naslednjih kriterijih: 1. po nujnosti izvedbe za delovanje javnega sistema oziroma ogroženosti ter koliko je v lokalnem javnem interesu (urgentno ali zelo nujno, nujno, manj nujno, nenujno); 2. po zrelosti projekta (projekt je že v teku, projekt ima potrebno dokumentacijo in dovoljenja, projekt je še v pripravi, projekt je šele kot ideja); 3. po (trenutni) možnosti črpanja dodatnih sredstev iz evropskega in državnega proračuna (projekt z možnostjo, z malo možnostmi, brez možnosti); 4. po višini stroškov in zahtevnostjo izvedbe (zelo obsežen, velik in zahteven projekt, obsežen, velik in zahteven projekt, manj obsežen, velik in zahteven projekt). Dodatni kriteriji so tudi alokacija oziroma razpršenost investiranja, nasprotno pa tudi pomembnost oziroma učinek projekta na celotno občino, sorazmernost vloženih sredstev na učinek in možnost preložitve izvedbe v naslednja obdobja brez oprejemljive škode. Glede na navedeno se je uvrščajo posamezni projekti v tekoče proračune.

VI. Za leti 2022 ostaja uvrščen kot izhaja iz splošnega in posebnega dela proračuna večji del projektov, ki so bili načrtovani že s sprejetim proračunom. Prolongirajo se zlasti projekti na cestni infrastrukturi (Rekonstrukcija občinske ceste Vagovka – Kržeti in Podklanec – Zavrata) ter začetek odkupa MEH. Se pa projekti, ki ostajajo v veliki meri povečujejo zaradi podražitev oz. dviga stroškov izvedbe. Zaradi uravnoteženja proračuna je potrebno predvideti tudi prolongacijo določenih stroškov v naslednje proračunsko obdobje. NRP za leto 2022 sicer nadaljuje usmeritev prednosti vodooskrbni infrastrukturi ter prometni infrastrukturi. Investicije s tega področja predstavljajo glavnino (Oskrba s pitno vodo Sodražica II, Obnova državne ceste in ureditev pločnikov v Žimaricah ter obnovi vodovoda v Žimaricah, Vrtina Gorai), dovršen del ostalega dela NRP pa predstavljajo sredstva za obnove obstoječe infrastrukture in objektov ter manjših projektov na področju infrastrukture (Balinišče, Ureditev parkirišča Gora, Obnova obzidja pokopališča Sv. Marko, obnova podpornega zidu na Slemenski itd). Del sredstev se namenja pripravi projektnih dokumentacij in drugim stroškom za izvedbo načrtovanih projektov. Nekatero projekte z drugih področij se prolongira v naslednja proračunska obdobja v skladu s proračunskimi zmoglostmi in pričakovanji dodatnih podpornih oz. sofinancerskih sredstev iz EU skladov.

Tabela investicijskih programov v letu 2022 (povzetek iz NRP):

Področja	Programi in projekti	2022
1. Politična infrastruktura	Oprema in naprave	1.500
2. Upravna infrastruktura	Investicijsko vzdrževanje objektov Nakupi Preureditve in adaptacije ali rušitve	5.917
3. Premoženje občine	Nakupi opreme in prostorov Investicijsko vzdrževanje prostorov	18.908
4. Civilna zaščita in gasilci	Oprema CZ Hidranti (program požarne varnosti) Gasilska vozila in oprema Obnova GD Poplavna varnost	26.085
5. Kmetijstvo in gozdarstvo	Subvencije Projekti LAS	30.271
6. Prometna infrastruktura	Obnova državne ceste in pločnikov v Žimaricah Parkirišče Gora Investicijsko vzdrževanje lokalnih cest Investicije VO Oporni zid Slemenska cesta Javna razsvetljava	400.921
7. Gospodarstvo	Subvencije in pomoči Rokodelska zadruga Projekti (TRC Izber) Infrastruktura društev Projekti LAS	31.336
8. Okolje in naravna dediščina	Subvencije in sofinanciranja Investicijsko vzdrževanje komunalne opreme in infrastrukture Ureditev ekoloških otokov	48.630
9. Vodooskrba in komunalna dejavnost	Subvencije Oskrba s pitno vodo Sodražica II Vrtina Gora Vodovod Žimarice Obnova obzidja pokopališča sv. Marko OPN Nakupi zemljišč	668.519
10. Zdravstveni dom	Investicijsko vzdrževanje ZP	28.010
11. Šport, kultura in kulturna dediščina	Postavitev spomenika dr. Ivanu Prijatelju Nakup knjig Investicijsko vzdrževanje sakralne dediščine Investicijsko vzdrževanje športnih objektov Balinišče Projekti (Športne površine pri OŠ)	155.128
12. Izobraževanje	Investicijsko vzdrževanje – vrtec in šola Oprema glasbena šola Projekti (vrtec)	46.080
13. Socialni programi	Subvencije Projekti (Dolgotrajna oskrba starejših)	17.700
Skupaj	Vsi programi in projekti	1.477.505

VII. Zadolževanje Občina Sodražica se je v drugi polovici leta 2021 in v letu 2022 zadolžila pri poslovnih bankah v višini do **300.000** evrov za izvedbo investicijskega programa zlasti projekta Obnova državne ceste in izgradnja pločnikov v naselju Žimarice in obnova vodovoda Žimarice. Financiranje porabe v delu preko posojila je v teh dveh letih nujno za izpolnitev načrtovanih programov.

Skupni dolg za Občino Sodražica na dan 31.08.2022 obsega 1.304.545 evrov (povratna sredstva 23. člena ZFO-1 se ne všteto v to kvoto), pri čemer je 70 % največjega kredita, ki smo ga najeli za izgradnjo športne dvorane v višini 800.000 evrov že poplačanega. V skladu z zakonskimi določili imamo ob sedanjzi zadolžitvi obremenjeno kvoto v višini 99.221 evrov od 243.196 evrov, ki predstavljajo zakonsko letno mejo možnega zadolževanja za našo občino (z novelo ZFO – 1 se je povečal možni obseg zadolževanja za občine). Kljub dosedanjim pogojem za zadolževanje pa takšnega trenda ni več pričakovati v prihodnje, saj se je obrestna mera že začela povečevati (Evropska centralna banka zvišanje obrestnih mer uporablja kot ukrep boja zoper rast inflacije).

Tabela zadolženosti Občine Sodražica na dan 31.12.2020:

KREDITODAJALEC	LETNO ODPL. GLAVNICE	LETNO ODPLAČILO OBRESTI TRENUTNO	CELOTNI ZNESEK KR.	NAJET KREDIT 2022	DATUM ODPLAČILA
Javni sklad RS ZA REG.RAZVOJ	57.142,92	3.285,71	800.000,00		30.09.2026
23.člen 2016, 17, 18 SORIKO	18.980,12		146.381,94		15.09.2028
23.člen KREDIT SDKLAD UPR.Z DOLGOM 2018, 2019,2020	16.264,78		170.820,84		15.09.1930
23.člen UNICREDIT UPR. Z DOLG. 2019,2020	2.764,92		24.884,22		15.09.1930
23.člen 2019 NLB UPR. Z DOLGOM	505,10		4.545,90		15.09.2029
Unicredit banka	22.222,22	2.557,63	200.000,00		30.11.2027
SID BANKA	15.384,60	5.964,00	300.000,00	150.000,00	6.12.1941
	133.264,66	11.807,34	1.646.632,90	150.000,00	

Odločitev Po obravnavi predlagam Občinskemu svetu, da sprejme sklepa, da se sprejme rebalans proračuna za leto 2022.

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec l.r.